

I Innledning

§ 1. Hjemmel

Med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) og i medhold av bystyrevedtak av 26.08.1999 sak nr. 482 pkt. i ”Myndighetsfordeling – lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringsloven), jfr. byrådsvedtak av 11.10.1999 sak nr 1452 pkt. i, har byråden for kultur og utdanning fastsatt forskrift om felles ordensreglement for skolene i Oslo.

§ 2 Formål

Osloskolen skal være preget av samarbeid, trivsel, respekt og medansvar. Ordensreglementet for skolene i Oslo er et virkemiddel for å nå denne målsettingen og for å sikre at skolesamfunnet skal være en arbeidsplass der alle trives og får muligheten til å gjøre en god jobb. Ordensreglementet for skolene i Oslo tar utgangspunkt i at skolen er til for elevene, og at elevene vil bruke sine positive ressurser til å bidra til å nå målsettingen om et godt skolesamfunn for alle.

§ 3 Virkeområde

Ordensreglementet omfatter alle grunnskoler, videregående skoler og voksenopplæringssentrer. I tillegg til et felles ordensreglement gis det enkelte driftsstyre myndighet til å gi utfyllende ordensregler tilpasset den enkelte skole og voksenopplæringscenter. Fellesreglementet kan ikke fravikes.

Ordensreglementet inneholder regler for oppførsel, regler for hvilke tiltak som skal brukes mot elever som bryter reglementet (sanksjoner) og regler for framgangsmåten når slike saker skal behandles (saksbehandlingsregler).

Regler og sanksjoner som fremgår av opplæringsloven (OL) og forskrift til opplæringsloven (FOL) er som hovedregel ikke gjentatt i ordensreglementet. Skolene/voksenopplæringssentrene plikter å informere foresatte og elever om disse reglene.

Elevene i alle skoleslag har en rekke rettigheter i henhold til opplæringsloven og forskriften til opplæringsloven, når det gjelder medvirkning til utformingen av skolesamfunnet. Slike bestemmelser er ikke en del av ordensreglementet og blir derfor ikke nærmere behandlet her.

Skolefritidsordningen i grunnskolen skal ha egne ordensreglement fastsatt som en del av avtalen mellom den enkelte skole og barnets foresatte.

Skolene/voksenopplæringssentrene har ansvar for elevene på skolens område. Det vil si i alle typer undervisningslokaler, fellesrom og utearealer og når elevene har undervisning andre steder enn på skolens område, for eksempel i prosjekter, leirskole, studieturer. Dette innebærer at ordensreglementet gjelder når skolen har ansvar for elevene.

Ordensreglementet for den enkelte grunnskole skal også gjelde på skolevei så langt den enkelte skole gjøres kjent med ureglementerte forhold.

II Regler og sanksjoner

§ 4 Generell oppførsel

Osloskolen skal gi elevene de beste muligheter for læring og utvikling. Det er derfor viktig å skape et godt arbeidsmiljø for både elever og ansatte på den enkelte skole. Alle elever skal følge vanlige regler i samfunnet, herunder alminnelig god folkeskikk.

Regler for orden og oppførsel:

- Vis hensyn og respekt for andre
- Hold arbeidsro i timene og vis respekt for undervisningen
- Møt presis til timer og avtaler
- Gjør skolearbeidet til avtalt tid
- Hold god orden
- Hold skolens område rent og ryddig
- Ta godt vare på alt som tilhører skolen, både ute og inne, og stell pent med skolebøker og annet undervisningsmateriell
- Ta godt vare på personlige eiendeler. Unngå å ta med verdisaker på skolen
- Banning, slåssing og forstyrrelse av andres lek er å vise manglende respekt og hensyn
- Rasistiske utsagn og handlinger er ikke tillatt
- Mobbing skal ikke forekomme. Osloskolen er mobbefri sone
- Seksuell trakassering er ikke tillatt
- Sjikane på grunn av religion eller livssyn er ikke tillatt

Elever i videregående skoler plikter å ha tilgang til nødvendig undervisningsmateriell og utstyr til eget bruk slik at de kan følge undervisningen (opplæringslovens § 3-1, 9. ledd)

§ 5 Tiltak mot brudd på ordensreglene - sanksjoner

Alle sanksjoner skal være slik at elevene skal forstå hvilke regler som er brutt og hvorfor skolen må reagere på dette. Eleven skal hvis mulig, gis anledning til å gjøre opp for seg.

Brudd på regler som følger av lov eller reglement kan sanksjoneres etter reglene i dette kapittel, hvis ikke annet er særskilt nevnt.

Osloskolen vil normalt benytte følgende sanksjoner mot brudd på ordensreglene:

- Kontakt med hjemmet og involvering av foresatte
- Pålegg om oppgaver for å rette opp skade de har påført skolens eiendom eller eiendeler (rydde søppel, vaske gulv, fjerne tagging o.l.)
- Tilstedeværelse på skolen før eller etter skoletid i forbindelse med samtaler med lærer/rektor og/eller utføring av pålagte oppgaver
- Muntlig/skriftlig advarsel fra lærer
- Muntlig/skriftlig advarsel fra rektor
- Bortvisning fra klasse/gruppe for resten av timen/arbeidsperioden etter rektors avgjørelse (myndigheten kan ikke delegeres, opplæringslovens § 2-10)
- Bortvisning fra skolen for resten av skoledagen etter rektors avgjørelse
- Midlertidig eller permanent klassebytte
- Midlertidig eller permanent skolebytte
- Bortvisning fra skolen for lengre tid enn resten av skoledagen. Inntil 3 dager for 8.-10. klasse i grunnskolen og inntil 5 dager i videregående skole

- Bortvisning i videregående skole fra resten av kurset
- Tap av retten til videregående opplæring for elever som går i videregående opplæring
- Anmeldelse av ulovlige forhold
- Nedsatt karakter i orden og oppførsel

Som hovedregel skal det bare ilegges sanksjoner som følger av lov eller reglement. Hvis særskilte grunner tilsier det, kan også andre sanksjoner av mindre inngripende art ilegges. Ved brudd på regler som følger av de lokale ordensreglementene som driftsstyrene kan fastsette, gjelder det samme.

Sanksjonene skal stå i rimelig forhold til bruddet på ordensreglene. Dette gjelder både for tiltak i det felles ordensreglementet for Osloskolen og for de lokale ordensreglementene.

Elever plikter å overholde ilagte sanksjoner. Ved manglende overholdelse kan det ilegges nye sanksjoner.

Fysisk refsing er ikke tillatt. Med fysisk refsing siktes det ikke til fysisk arbeid i forbindelse med reparasjoner, rydding eller vask etter seg selv eller andre.

Kollektiv avstraffelse kan ikke benyttes for handlinger utøvd av enkelte medlemmer av gruppen.

§ 6 Straffbare forhold

Ut fra hensynet til orden på skolene, beskyttelse av elevene og de ansatte, og som normgivende signal, skal skolene v/ rektor anmelde straffbare forhold til politiet. Dette dreier seg om naskeri, tyveri, ran, rasisme, vold, voldtekt, utuktig omgang med mindreårige, legemsbeskadigelse, narkotika, utpresning, tvang, hærverk/skadeverk, trusler og medbringelse/bruk av våpen.

Forholdet vil anmeldes uavhengig av om offer og overgriper er elev eller ansatt.

Skolen skal konferere med elevens foresatte før forholdet anmeldes. Dersom de foresatte/myndige elever ikke ønsker at skolen skal anmelde forholdet, må skolen konkret avveie dette mellom hensynet til den enkelte elev og skolens generelle oppdrageransvar.

§ 7 Oppførsel - konkrete forhold

§ 7-1 Ugyldig fravær - grunnskolen

Elevene har plikt til å møte presis til undervisning og plikt til å delta i undervisningen i den form den blir gitt. Ugyldig fravær er brudd på ordensreglementet og skal tillegges vekt når ordenskarakteren skal fastsettes. Det skal ikke legges avgjørende vekt på enkelthendelser. Hovedgrunnlaget skal være orden og oppførsel det siste halve skoleåret (FOL § 3-7). Ved sykdom skal skolen ha beskjed så fort som mulig.

Barn og unge har rett og plikt til grunnskoleopplæring. Når det er forsvarlig, kan rektor etter søknad gi den enkelte elev permisjon i inntil to uker. Fravær ut over dette er å anse som at eleven er tatt ut av skolene. Elevens foresatte må legitimere at barnet får tilsvarende undervisning i annen skole eller ved hjemmeundervisning. Dersom dette ikke skjer, skal skolen forfølge saken. Dersom barnet ikke bor på sin faste adresse, skal skolen gi melding til de rette instanser om at barnet har flyttet.

Den enkelte skole/driftsstyre fastsetter i sitt ordensreglement hvordan fravær skal legitimeres, herunder bestemmelser om når og på hvilken måte skolen kan praktisere muntlig eller skriftlig egenmelding/selvmelding for elevene.

Dersom eleven kommer for sent eller er ulovlig borte fra skolen, vil hjemmet kontaktes for å få klarlagt årsaken til for sent-kommingen/fraværet. De tiltakene som iverksettes må ses i sammenheng med årsaken og eventuell hyppigheten av for sent-kommingen/fraværet.

Foresatte skal involveres når fraværet inkludert for sent-komming, går ut over elevens læring og virker forstyrrende for klassens totale læringssituasjon.

Elever som kommer for sent og dermed forstyrrer undervisning må i konkrete situasjoner og ut fra en total vurdering av både eleven og situasjonen, kunne vises bort fra klassen/gruppen for resten av timen.

§ 7-2 Fravær – videregående skoler

Elevene har plikt til å møte presis til undervisning, plikt til å delta i undervisningen i den form den blir gitt. Jfr forskrift til opplæringsloven § 4-11.

I henhold til forskrift til opplæringsloven § 4-27 skal alt fravær føres på vitnemålet, med de unntak som fremkommer i paragrafens 3. og 4. ledd.

Ved sykdom skal skolen ha beskjed så fort som mulig.

Dersom en elev kommer for sent og/eller har fravær som går ut over elevens læring og virker forstyrrende på klassens totale læringssituasjon, skal klassestyrer gjennomføre samtale med eleven. Det settes opp et referat fra samtalen som blant annet skal inneholde mål og tiltak for forbedring. Dersom situasjonen ikke bedres, skal skolen når det gjelder umyndige elever ta kontakt med elevens foresatte.

Stort fravær kan medføre at skolen ikke kan gi vurdering med standpunkt karakter. Karakteren i orden og oppførsel vil bli nedsatt.

Stort fravær kan anses som en alvorlig forsømmelse av elevens plikter og kan sanksjoneres med bortvisning fra resten av kurset eller tap av rett til videregående opplæring.

§ 7-3 Mobbing og annen voldelig atferd

Elever som truer med vold eller utøver vold kan vises bort fra undervisningen/skolen. Lengden på bortvisningstiden vil avhenge av elevens alder (jfr. OL §§ 2.10 og 3.8), samt av alvoret i situasjonen.

Mobbing er fysisk og/eller psykiske angrep som over tid er rettet mot en eller flere elever og/eller ansatte. Dette regnes som vold.

Vold eller trusler om vold skal ikke aksepteres i Osloskolen. Den enkelte skole skal ha en handlingsplan mot vold vedtatt av driftsstyret. Handlingsplanen skal særskilt omhandle tiltak rettet mot mobbing.

Ved vold utøvd av umyndige elever, vil elevens foresatte og offerets foresatte bli kontaktet. Ulovlige forhold vil bli anmeldt.

Før vedtak om bortvisning, skal man ha vurdert å bruke andre hjelpe- eller refsingstiltak, f. eks som bruk av elevmegling og/eller konfliktrådet. Samtidig med vedtaket om bortvisning og/eller politianmeldelse skal det fra skolens side foreligge en konkret handlingsplan for hjelpetiltak i tråd med handlingsplanen mot vold.

§ 7-4 Medbringelse av farlige gjenstander

På skolens område er det ikke tillatt å medbringe gjenstander som kan benyttes til å utøve skade på andre, når det ikke fremstår som sannsynlig at gjenstanden bare skal benyttes til andre lovlige formål.

Gjenstandene kan beslaglegges av skolen. Ulovlige gjenstander overleveres politiet. Andre beslaglagte gjenstander overleveres til eleven etter skoletid, eller til foresatte dersom eleven er umyndig.

§ 7-5 Rusmidler

Det er ikke tillatt å medbringe eller bruke alkohol, narkotika eller andre rusmidler på skolens område.

Det er ikke tillatt å bruke tobakk på skolens område. For videregående skoler og voksenopplæringssentre kan driftsstyret gi tillatelse til røyking på bestemte steder innenfor skolens uteområde dersom en av lokale årsaker finner dette nødvendig.

Ved brudd på regelen vil umyndige elevers foresatte kontaktes. Skolen kan beslaglegge rusmidlene eller tobakken. Tobakk og alkohol skal overlates til umyndige elevers foresatte. Ulovlige rusmidler skal overlates til politiet.

§ 7-6 Hærverk på skolens bygninger og eiendeler tilhørende skolen eller andre elever

Elever som utøver hærverk kan pålegges å rydde opp etter seg/utbedre skader som er forvoldt når opprydningen består i arbeid eleven har forutsetning for å klare, og arbeidet står i rimelig forhold til overtredelsen.

Ved hærverk på skolens bygninger og/eller eiendeler kan eleven i tillegg til å bli ilagt sanksjoner etter reglementet her, også bli erstatningsansvarlig (skadeerstatningslovens § 1-1). Foresatte er erstatningsansvarlige etter skadeerstatningslovens § 1-2 for inntil kr. 5.000.

Ved hærverk vil eleven og/eller foresatte bli holdt erstatningsansvarlig for skadene.

Eleven kan gis anledning til å utbedre skadene selv dersom dette anses hensiktsmessig.

Skolene skal reagere dersom elever ødelegger andre elevers eiendeler. Skolemegling kan brukes, men må vurderes i forhold til skadens omfang og elevenes alder.

Ved hærverk vil umyndige elevers foresatte kontaktes.

§ 7-7 Bruk av mobiltelefon

Mobiltelefoner skal være avslått i undervisningstiden. Driftsstyrene ved den enkelte skole/voksenopplæringscenter kan tillate bruk av mobiltelefon i undervisningstiden når dette skjer i undervisningsrelatert sammenheng.

Driftsstyret ved den enkelte skole/voksenopplæringscenter kan vedta at mobiltelefonen skal være slått av når elevene bringer den inn i skolebygningen eller inn på skolens område.

Dersom elevene bryter reglene for bruk av mobiltelefon, kan telefonen beslaglegges for resten av dagen.

Ved gjentatte brudd på reglene i grunnskolene, skal telefonen beslaglegges og sendes hjem til foresatte/hentes av foresatte sammen med et brev om hva som har skjedd.

Ved gjentatt brudd på reglene i videregående skoler og voksenopplæringscenter, kan telefonen beslaglegges for inntil en uke. Elevene får samtidig et brev om at mer en tre lengre beslag i løpet av et skoleår, vil føre til nedsatt ordenskarakter. For umyndige elever sendes brevet også til de foresatte.

§ 7-8 Internett

Skolens internett-tilgang skal som hovedregel bare brukes i undervisningsøyemed. Dette gjelder også bruken av e-post. Denne regelen er ikke til hinder for at skolens internett-tilgang kan være tilgjengelig for elever utenom den organiserte undervisningen.

Driftsstyret ved den enkelte skole skal vedta nettvett-regler basert på regler utarbeidet av Redd Barna. Reglene skal også inneholde en brukeravtale mellom skolen og elevene for bruk av skolens datautstyr utenom den organiserte undervisningen.

Dersom elevene bryter reglementet, kan de avhengig av situasjonen, fratras retten til å bruke internett på skolen for et nærmere angitt tidsrom. Ved alvorlig og/eller gjentatt reglementsbrudd kan eleven utvises fra skolen i tråd med reglene i OL §§ 2-10 og 3-8.

Ulovlige forhold vil bli anmeldt.

§ 7-9 Papirpenger i videregående skoler

I henhold til delegert myndighet kan driftsstyret ved den enkelte videregående skole i forbindelse med budsjettbehandlingen beslutte at det skal kreves betaling av elevene for utgifter til kopiering av undervisningsmaterieell - papirpenger (opplæringslovens § 3-1, 9. ledd). Et slikt vedtak skal gjøres kjent ved at elevene får en skriftlig orientering og ved orienteringer på foreldremøtene. Dersom elevene ikke betaler innen oppsatt frist, skal skolene purre to ganger. For umyndige elever pures foresatte. For myndige elever pures elevene med kopi til foresatte. Dersom papirpengene fortsatt ikke betales, har skolene anledning til å bruke vanlige former for inkasso.

§ 7a Bruk av hode- og ansiktsplagg

Bruk av plagg som helt eller delvis dekker elevenes ansikt er ikke tillatt. Forbudet omfatter ikke hodeplagg der ansiktet er fullt synlig. Forbudet gjelder på skolens og voksenopplæringscenterens område og/eller når skolen/voksenopplæringscenterne har ansvar for elevene, jf. § 3 Virkeområde, 6. ledd.

Driftsstyrets fullmakt i § 3, 1. ledd 2. punktum gjelder ikke for denne paragrafen.

Tilføyselsen trer i kraft fra og med 21.08.2006

§ 8 Karakter i orden og oppførsel

§ 8-1 Grunnskolen

For grunnskolen er regler for karakterer i orden og oppførsel hjemlet i FOL § 3-7.

Karakteren i orden og oppførsel skal som hovedprinsipp settes ned ved gjentatte brudd på en eller flere regler i det felles ordensreglementet, eller den enkelte skoles eventuelle tilleggsreglement. I tillegg kan karakteren settes ned ved spesielt grove brudd på reglementet selv om det er snakk med en enkelthendelse.

§ 8-2 Videregående skoler

For videregående skoler er karakterer i orden og oppførsel omtalt i FOL § 4-14.

Når det gjelder fravær skal alt fravær i utgangspunktet føres på vitnemål, kompetansebevis, årskursbevis og fagkarakterbevis. Det vises til FOL § 4-27.

Stort fravær er å anse som en forsømmelse av elevens plikter og kan føre til at eleven vises bort fra resten av kurset. I verste fall kan eleven fratras retten til videregående opplæring. Jfr. OL § 3-8.

Karakteren i orden og oppførsel skal som hovedprinsipp settes ned ved gjentatte brudd på en eller flere regler i ordensreglementet. Dette gjelder både fellesreglementet for Oslokolene og den enkelte skoles eventuelle tilleggsreglement. I tillegg kan karakteren settes ned ved spesielt grove brudd på reglementet selv om det er snakk med en enkelthendelse.

§ 8-3 Voksenopplæringssentrene

Voksenopplæringssentrene følger som hovedregel reglene for videregående skoler.

§ 9 Forhold som driftsstyrene selv fastsetter i ordensreglement for den enkelte skole og voksenopplæringscenter

Det enkelte driftsstyre kan konkretisere og utdype det sentrale ordensreglementet tilpasset den enkelte skole/voksenopplæringscenter. Det sentrale ordensreglementet kan ikke fravikes.

III Saksbehandling

§10 Generelt

Behandlingen i brudd på ordensreglementet følger reglene i opplæringslovens § 2-9, 4. ledd, § 2-10, 2. ledd, § 3-7, 4. ledd og § 3-8, 3. ledd samt saksbehandlingsreglene i forvaltningslovens (fvl) herunder kap III - kap. VI ved enkeltvedtak.

Ved avgjørelser som ikke er enkeltvedtak skal følgende saksbehandlingsregler uansett gjelde:

- Skolen plikter å påse at saken er så godt opplyst som mulig, og avgjørelsen skal treffes på et grunnlag som er forsvarlig etter sakens art og karakter.
- Eleven skal så vidt mulig varsles og forelegges relevante opplysninger i saken med mulighet til å uttale seg før avgjørelsen treffes. I alvorlige saker skal mindreåriges

foresatte så vidt mulig kontaktes. Varselet kan gis muntlig, men ved avgjørelser av særlig betydning bør begrunnelsen normalt gis skriftlig.

- Avgjørelsen bør begrunnes, og avgjørelser om utvisning eller beslag av mobiltelefon skal alltid begrunnes. Begrunnelsen skal gis samtidig med underretning om avgjørelsen til eleven, med mindre særskilte forhold vanskeliggjør dette. Begrunnelsen kan gis muntlig, men ved avgjørelser av særlig betydning bør begrunnelsen gis skriftlig.

IV Ikrafttredelse

§ 11 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft fra 01.08.2002